

Hem- och konsumentkunskap

Livet i hem och familj har en central betydelse för människan. Våra vanor i hemmet påverkar såväl individens och familjens välbefinnande som samhället och naturen. Kunskaper om arbetet i hemmet samt om privatekonomi och konsumtion ger människor viktiga verktyg för att kunna skapa en fungerande vardag och för att göra medvetna och hållbara val.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap ska syfta till att eleverna utvecklar förmåga att tillaga mat och måltider samt att hantera annat praktiskt arbete som förekommer i ett hem. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om matens och måltidens betydelse för hälsa och välbefinnande.

Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om privatekonomi och konsumtion. Eleverna ska genom undervisningen ges möjlighet att utveckla medvetenhet om och kommunicera om de konsekvenser som valen i hushållet får för hälsa, ekonomi och gemensamma resurser. Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla kunskaper om nätsäkerhet.

Undervisningen ska främja elevernas kreativitet och problemlösningsförmåga samt deras intresse för arbete i hemmet och för privatekonomiska frågor. Eleverna ska i undervisningen ges möjlighet att reflektera över arbetsfördelning och beslut i hushållet ur ett jämställdhetsperspektiv.

Undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Förmåga att tillaga måltider och att utföra annat praktiskt arbete som hör till hemmet.
- Kunskaper om privatekonomi.

Nivåer i ämnet hem- och konsumentkunskap

- Nivå 1, 100 poäng, som bygger på de kunskaper anpassade grundskolan ger eller motsvarande.

Nivå 1, 100 poäng

Nivåkod: HEMO1N0

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

Matlagning och praktiskt arbete i hemmet

- Matlagning och bakning med olika metoder, redskap och tekniker.
- Instruktioner, recept och begrepp som används vid matlagning och bakning. Information på förpackningar.
- Hygien och livsmedelssäkerhet i samband med hantering, tillagning och förvaring av livsmedel.
- Matens betydelse för hälsan. Sammansättning av varierade och näringsriktiga måltider samt anpassning till individuella behov.
- Måltidens betydelse för gemenskap. Olika mattraditioner och matkulturer.
- Metoder och rutiner för hygien, tvätt och städning.
- Arbetsfördelning i hemmet ur ett jämställdhetsperspektiv.

Privatekonomi och konsumtion

- Rutiner för inköp av dagligvaror och sällanköpsvaror.
- Jämförelser av dagligvaror och sällanköpsvaror utifrån aspekterna hälsa, ekonomi och miljö.
- Planering och organisering av den egna ekonomin. De olika delarna i en hushållsbudget, däribland utgifter för boende, mat och fritid samt inkomster och sparande.
- Försäkringar och deras betydelse.
- Lån, krediter och abonnemang. Hur dessa fungerar och vilka risker som finns.
- Näthandel och nätsäkerhet, däribland vikten av att skydda sin identitet, sina lösenord och kontouppgifter.
- Metoder för att söka och värdera konsumentinformation från olika källor. Metoder för att värdera och kritiskt granska reklam samt för att identifiera skillnaden mellan reklam och saklig konsumentinformation.
- Konsumenters rättigheter och skyldigheter, däribland reklamation och ångerrätt vid distansköp. Innebörden av begreppen öppet köp och bytesrätt.
- Skillnader i konsumenters rättigheter och skyldigheter i samband med köp i butik, på internet och mellan privatpersoner.
- Fakturabetalning.

Betygskriterier

Av 18 kap. 23 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betyget E

Eleven tillagar måltider och utför annat praktiskt arbete som hör till hemmet på ett **delvis fungerande** sätt.

Eleven visar **vissa kunskaper** om privatekonomi.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven tillagar måltider och utför annat praktiskt arbete som hör till hemmet på ett **i huvudsak fungerande** sätt.

Eleven visar **kunskaper** om privatekonomi.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven tillagar måltider och utför annat praktiskt arbete som hör till hemmet på ett **fungerande** sätt.

Eleven visar **goda kunskaper** om privatekonomi.